

Verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest, enz.

Artikel 8.

De bepalingen der wetten van:

31 December 1863 (*Staatsblad* n°. 221),

7 Juli 1865 (*Staatsblad* n°. 80),

9 April 1869 (*Staatsblad* n°. 62),

6 April 1877 (*Staatsblad* n°. 70),

20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 148),

23 December 1886 (*Staatsblad* n°. 223),

27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 226),

4 December 1909 (*Staatsblad* n°. 375),

3 April 1919 (*Staatsblad* n°. 141) en

31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 928),

voor zoover daarbij de accijns op gedistilleerd of die op houtgeest werd verhoogd, zijn vervallen.

Artikel 9.

Deze wet treedt in werking met ingang van den eersten Maart 1929, met uitzondering van artikel 5, dat met ingang van den vijftienden Februari 1929 in werking treedt.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

221. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. De wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 928) bracht met ingang van 6 Januari 1921 eene verdubbeling van den accijns op gedistilleerd, die daardoor kwam op f 300 per H.L. gedistilleerd van vijftig percent sterkte, bij een warmte van 15 graden van den honderddeeligen thermometer, onverminderd de tien opeenten die op dien accijns worden geheven tot en met 1933, ingevolge artikel 37 der gewijzigde Leeningwet 1914.

Steed de opbrengst die over 1920 f 52 426 295,40⁵ had bedragen, in 1921 dientengevolge tot f 61 001 294,07, reeds in 1922 trad eene daling in, welke sedert dien aanhield en belangrijke afmetingen aannam. Die daling heeft tot oorzaken — behalve de trouwens reeds vóór 1920 werkende oorzaak van veranderde drinkgewoonten — voornamelijk deze beide: de vervanging van het gebruik van gedistilleerd, wegens de prijsstijging dien dit ondergaan heeft, door andere dranken, en de smokkelarij. Over den invloed van elke dier oorzaken heerscht verschil van meening, doch wel vast staat, dat de smokkelarij, ook in de oogen van hen, die haar liefst niet als de hoofdoorzaak van den achteruitgang in de opbrengst zouden willen beschouwen, zulk een omvang heeft aangenomen, dat zij als een groot kwaad moet worden beschouwd en als een oorzaak van demoralisatie voor breede kringen der bevolking.

Door den bonafide handel en de industrie is over dezen stand van zaken meermalen in adressen geklaagd.

Pogingen, aangewend om de smokkelarij krachtiger dan te voren te bestrijden, hebben het vereischte resultaat niet opgeleverd. Uit de feiten is allengs duidelijk naar voren getreden, dat de accijns destijds een zóódanige verhooging heeft ondergaan, dat de grens van het nuttig effect hiervan is overschreden. Bij ongewijzigde handhaving van den ouden accijns zou de opbrengst thans zeker niet lager zijn dan zij nu is; waarschijnlijk hooger.

Wat niettemin van een voorstel tot verlaging een tijdlang terughield, was het gevaar, dat bij verlaging van den accijns niet uitsluitend de smokkelarij zou ophouden (of althans tot geringer proporties zou worden teruggebracht), maar evenzeer zou ophouden de andere oorzaak van de accijnsdaling: nl. de vervanging van gedistilleerd door meer onschuldige dranken. Dit laatste gevolg was uiteraard niet toe te juichen. Bij een gehouden enquête hadden destijds de besturen van eenige vereenigingen, die zich toeleggen op de bestrijding van het drankmisbruik, te kennen gegeven, dat zij van verlaging van den accijns op gedistilleerd een toeneming van het drankmisbruik vreesden. Andere op dit stuk verwante vereenigingen waren van een tegenovergesteld gevoelen.

Bij resolutie van 24 Februari 1928, n°. 95, heeft de ondergeteekende ten slotte eene commissie ingesteld ter overweging van de vraag, of verlaging van den accijns op gedistilleerd uit een oogpunt van drankbestrijding ook thans nog moest worden ontraden, en zoo neen, hoever in deze behoort te worden gegaan. Onder dagtekening van 28 Juni 1928 heeft deze Commissie haar rapport uitgebracht¹⁾; het bijgaande wetsontwerp stemt met de eenparige conclusies van dat rapport overeen.

§ 2. Het verslag der Commissie bevat gegevens omtrent de winsten, die door smokkelen op verschillende manieren vermoedelijk kunnen worden behaald. Daar het niet gewenscht kan zijn aan smokkelaars of aan hen, die het smokkelbedrijf zouden willen opvatten, in deze voorlichting te geven door die gegevens openbaar te maken, meent de ondergeteekende hier niet in eene bespreking van de door de Commissie gegeven cijfers te moeten treden, doch er zich toe te mogen bepalen te verklaren, dat hij met de Commissie aanneemt, dat bij eene verlaging van den gedistilleerdaccijns met 40 pct. de winstmarge zoodanig zal verminderen, dat een redelijke kans bestaat, dat de risico van het smokkelen in verhouding tot de te behalen winst te groot zal worden, zoodat na een korten overgangstijd de smokkelarij op den huidigen voet zal zijn verdwenen.

Het eerste lid van artikel 1 brengt in verband met artikel 8 de verlaging teweeg; hierbij moet in het oog worden gehouden, dat ook na de verlaging van den accijns de tien opeenten, die daarop thans geheven worden krachtens de gewijzigde Leeningwet 1914, behouden blijven. De verlaging van den accijns behoort slechts te gelden ten aanzien van het gedistilleerd dat na het in werking treden der wet in consumtie wordt gebracht; het tweede lid van het artikel bedoelt dit te bereiken.

§ 3. De accijns die gelegd is op houtgeest van binnenlandsche herkomst heeft, evenals het invoerrecht op houtgeest ten doel te voorkomen, dat methylalcohol ter vervanging van gedistilleerd wordt gebruikt. Hij is daarom gelijk aan den accijns van zuiveren onversneden alcohol. Nu de accijns op gedistilleerd wordt verlaagd, dient dit alzoo in gelijke verhouding met dien van houtgeest te geschieden. Artikel 2, juncto artikel 8 van het ontwerp brengt die verlaging tot stand.

§ 4. De verlaging van den accijns op gedistilleerd en van dien op houtgeest brengt mede, dat verschillende posten van het Tarief van invoerrechten eene overeenkomstige wijziging moeten ondergaan, die in artikel 3 is aangegeven en die geen toelichting behoeft. De voorgestelde wijziging der Bijzondere bepaling n°. 4 op post 2 maakt hierop eene uitzondering en wel omdat zij den bestaanden vrijdom van de helft van den accijns niet behoudt, doch voor de op de voorgeschreven wijze gedenatureerde reuk- en toiletwaters den accijns vastlegt op het bedrag, dat thans van die goederen wordt geheven. De reden hiervan is de volgende. Toen de accijns begin 1921 werd verdubbeld, werd het in het belang van den handel en de industrie in reuk- en toiletwaters noodig geacht die artikelen van de verhooging van den accijns uit te sluiten. Daartoe werd het noodig eene denatureering voor te schrijven, doch spoedig bleek dat een aantal fabrikanten daartegen zulke bezwaren hadden, dat zij van de gelegenheid tot denatureeren geen gebruik maakten en dus noodgedrongen den

¹⁾ Een afschrift van dit rapport is nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

verhoogden accijns moesten betalen. Het gevolg was dat de fabrikanten die wél denatureerden, op hun concurrenten een voorsprong kregen die niemand bedoeld had hun te geven. Werd nu bij de verlaging van den accijns de vrijdom voor de helft behouden, dan zou die toestand worden geconsolideerd en de fabrikanten van niet gedensureerde waren ten gevolge van overheidsmaatregelen in dezelfde mate als thans worden achtergesteld bij hun vrijdomgenietende concurrenten. Dit ware in strijd met de billijkheid en de ondergeteekende meent eene regeling te moeten voorstellen waarbij de producten, die in 1921 van de verhooging van accijns bleven vrijgesteld, thans ook niet van de verlaging zullen genieten. Dat aldus de gedensureerde producten van de toepassing van de artikelen 4—7 der wet blijven uitgesloten, zal de taak der met de uitvoering belaste ambtenaren verlichten. Een bijkomstig, doch niet gering voordeel, gelet op de talrijke partijen kleine fleschjes die zouden moeten worden geverifieerd indien de teruggaaf ook tot den inhoud daarvan moest worden uitgestrekt.

§ 5. Het spreekt van zelf, dat de verlaging van den accijns, eenmaal wet geworden, reeds aanstonds op den handel in gedistilleerd invloed zal oefenen. Wie weet dat hij binnenkort gedistilleerd tot lagere prijs zal kunnen kopen, zal zijn aankoop uitstellen, met als gevolg dat den handel nadeel te wachten staat. De ondergeteekende heeft aanvankelijk overwogen, of hieraan niet zou kunnen worden tegemoet gekomen door het stellen van een eenigszins langen termijn tusschen het tot stand komen en het in werking treden van de wet. Van belanghebbende zijde is echter dit denkbeeld ontraden, aangezien men het niet voldoende deugdelijk achtte tot voorkoming dat handel en industrie schade zouden leiden, een schade die dan bovendien geruimen tijd zou duren.

Ook van een snel invoeren van de verlaging zonder meer zou voor belanghebbenden groot nadeel zijn te wachten: zij zouden dan zitten met aanzienlijke hoeveelheden hoog veraccijnsd gedistilleerd dat niet dan met verlies verkoopbaar zou blijken.

Het schijnt daarom den ondergeteekende beter, over te gaan tot den in artikel 4 voorgestelden maatregel van teruggaaf van accijns wegens het nog niet verbruikte gedistilleerd betaald, in gelijken geest als destijds, bij de verhooging van f 150 tot f 300, in omgekeerde richting gedaan is door navordering wegens te weinig betaalden accijns.

§ 6. De teruggaaf waarover het gaat in de artikelen 4—7 ischt een nauwkeurige contróle van de zijde van den fiscus. Ten einde die contróle naar behooren te kunnen verrichten, is het gewenscht die te doen plaats hebben overeenkomstig voorschriften, waarmede de ambtenaren en ook de belanghebbenden vertrouwd zijn. Zulke voorschriften zijn te vinden in het Koninklijk besluit van 15 Maart 1910 (*Staatsblad* n°. 86), laatstelijk gewijzigd bij dat van 10 Juli 1926 (*Staatsblad* n°. 234).

Aangezien die voorschriften echter berekend zijn op uitvoer der goederen, en die hier niet behoort plaats te hebben, zullen zij nog eenigszins moeten worden aangevuld. In groote trekken stelt de ondergeteekende zich voor, dat als volgt zal kunnen worden gehandeld.

De opslag onder sluiting van wege de administratie, waarvan sprake is in artikel 5 der wet, zal kunnen plaats hebben in de algemeene en de publieke entrepots en voorts in lokalen, die daartoe ten getale van één of meer per provincie zullen worden aangewezen. Belanghebbenden zullen zelven moeten zorgen voor de heen- en terugzending der goederen naar die entrepots of lokalen. Ten einde de beschikking te verkrijgen over zulke lokalen, zal getracht worden de medewerking der Kamers van Koophandel te verkrijgen. De kosten zullen bestreden kunnen worden uit de in artikel 6 bedoelde korting. Kort vóór het in werking treden der wet zullen degenen, die teruggaaf van accijns wenschen, een document moeten lichten ten kantore van den ontvanger der accijnzen van hun woonplaats, met welk document de goederen naar de hiervoren bedoelde entrepots of lokalen zullen worden gezonden. Bij den inslag zal de verificatie plaats hebben door den wachthebbenden ambtenaar der accijnzen, waarbij eventueel monsters ter bepaling van de sterkte zullen

worden genomen. Aan hen die teruggaaf wenschen voor hoeveelheden gedistilleerd van minder dan 25 Liter, zal het vrijstaan zich met anderen te verstaan ten einde hun goederen bij die van die anderen te voegen, waarbij de in den handel bestaande organisaties goede diensten zullen kunnen bewijzen; in gevallen, waarin groote voorraden zouden moeten worden opgezonden, zal worden overwogen of het mogelijk is de goederen ter plaatse waar zij zich bevinden te verifiëren en onder verzegeling te brengen. Deze laatste wijze van handelen zal echter niet op groote schaal kunnen worden toegepast, omdat slechts een beperkt aantal ambtenaren voor het verrichten van deze diensten beschikbaar zal zijn, aangezien daarnaast de gewone dienst moet doorgaan. Dit is ook een der redenen, waarom niet in elke plaats gelegenheid tot opslag onder sluiting kan worden gegeven. De gelegenheid tot het opslaan der goederen zal zoo veel mogelijk worden geopend zes dagen vóór het tijdstip van het in werking treden der wet of wellicht hier of daar iets eerder; zij zal moeten worden gesloten één of twee dagen vóór het in werking treden, ten einde de gelegenheid te hebben alle partijen naar behooren te verifiëren en de voor de terugzending benodigde documenten gereed te maken. Dadelijk na gemeld tijdstip kunnen de belanghebbenden de goederen terugnemen. De teruggaaf van accijns zal volgen zoodra de bedragen, waarop aanspraak bestaat, bekend zijn.

§ 7. Het schijnt niet onbillijk de kosten, die voor het Rijk voortvloeien uit den maatregel, te bestrijden door eene matige korting toe te passen als waarvan artikel 6 melding maakt. Het is bij de administratie der accijnzen gebruikelijk kosten van toezicht of andere verrichtingen te heffen wanneer die plaats hebben op verzoek of ten gerieve van belanghebbenden (vergelijk het Koninklijk besluit van 20 November 1924, *Staatsblad* n°. 513, artikel 1, letter e). Aan dengene, die zelf het lokaal voor den opslag der goederen verstrekt, zullen enkel de kosten van verificatie worden berekend door inhouding van de helft der toegelaten korting.

§ 8. Het eerste lid van artikel 7 is opgenomen, ten einde allen twijfel weg te nemen aangaande het bestaan van aanspraak op teruggaaf ook voor de onvermengde door overhaling verkregen alcoholhoudende vloeistoffen. De hierbovenbedoelde maatregel van bestuur is namelijk in geval van uitvoer op zulke vloeistoffen niet van toepassing.

Het laatste lid zondert reuk- en toiletwaters uit, die methyl-æthylketon bevatten, zulks om de redenen uiteengezet in § 4 hierboven. De uitsluiting van goederen met een alcoholgehalte beneden 20 centiliter per liter heeft plaats om praktische redenen. Goederen met zulk een gering gehalte zijn dikwijls bereid met zuidelijke wijnen of met inlandsche vruchtenwijnen, al of niet onder toevoëging van een gering percentage aan gedistilleerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van wijn is van belang, met het oog op hetgeen artikel 1 van bovenbedoeld besluit van 15 Maart 1910 bepaalt omtrent vloeistoffen die wijn of kunstwijn bevatten, doch het is slechts langs scheikundigen weg te verrichten en omslachtig. Bij het groot aantal monsters dat ongetwijfeld zou moeten worden onderzocht, zou de betrokken dienst zonder veel nut voor een zeer omvangrijke taak worden gesteld. Gelet op het feit, dat van deze goederen, omdat zij bederfelijk zijn, geen belangrijke voorraden worden aangehouden, meent de ondergeteekende ze van de teruggaaf te kunnen uitsluiten.

§ 9. Nadat de wet is aangenomen, zal er nog eenigen tijd moeten verlopen vóór zij kan worden ingevoerd, daar gezorgd moet worden, dat er alsdan voldoende opslagruimte beschikbaar is voor de berging van gedistilleerd waarvoor gedeeltelijke teruggaaf van accijns wordt verlangd. Met het oog op dien tijd van voorbereiding is de invoering op 1 Maart 1929 gesteld.

De Minister van Financiën,

DE GEER.

BIJLAGE VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING.

Overzicht van de opbrengst van den gedistilleerdaccijns over de jaren 1921—1928

MAAND.	1921.	1922.	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
Januari	f 4 344 055,00 ⁵	f 4 326 523,02	f 3 671 468,72	f 4 016 316,19	f 3 633 594,50	f 3 520 699,91	3 305 010,75	3 013 537,14
Februari	2 582 306,92	4 958 723,55	3 898 705,17	3 927 554,93	3 546 569,00	3 496 569,27	3 579 956,06	3 446 614,29
Maart	6 361 222,32	5 706 604,28	4 721 458,28	3 556 914,39	3 560 206,02	3 435 053,21	3 984 308,91	4 038 160,93
April	4 428 716,88 ⁵	4 866 552,96	3 904 479,37	3 768 377,94	4 018 836,10	4 196 552,86	3 812 824,72	3 566 300,39
Mei	4 701 551,96 ⁵	4 882 720,47	4 757 601,32	4 431 249,64	3 906 735,47	3 813 177,24	3 502 664,66	4 040 486,97
Juni	5 092 171,25 ⁵	4 984 364,76	4 264 106,26	3 547 834,18	3 420 137,33	3 589 471,17	4 015 969 41	3 679 779,85
Juli	5 103 092,62	4 652 174,76	3 461 011,64	4 128 980,39	4 271 705,01	4 093 083,62	3 564 731,11	3 212 628,30
Augustus	4 376 987,24 ⁵	4 901 201,66	4 466 029,72	3 946 137,93	3 471 578,54	3 311 186,41	3 356 448,67	3 913 013,03
September	6 267 693,83 ⁵	5 157 885,27	4 053 175,94	3 789 146,38	3 792 102,83	3 969 139,66	4 126 966,53	3 573 917,41
October	5 259 164,75	4 476 761,72	4 232 537,79	4 600 638,65	4 653 627,46	3 956 435,23	3 813 248,12	
November	5 249 048,36	5 106 810,22	4 723 673,29	4 091 278,07	3 891 394,24	3 944 931,35	3 715 031,37	
December	7 234 682,91	5 444 005,12	4 887 636,65 ⁵	4 914 280,92	5 200 722,98	5 043 364,20	5 288 643,68	
Totaal	f 61 001 294,07	f 59 464 327,79	f 50 981 941,15 ⁵	f 48 718 709,61	f 47 367 210,08	f 46 374 664,13	f 46 065 803,98	